X. HOOFDDEEL.

Van de Pleisters.

PLEISTERS worden voornaamelyk saamengemengd uit olieagtige en vetagtige zelfstandigheden, met poeders tot zulk eene dikte vereenigd, dat het saamenmengsel, in de koude, vast blyve, zonder aan de vingers te kleeven; dat het met eene geringe hitte zagt en buigzaam worde; en dat het door de warmte van het menschelyk lichaam zoo taai worde, dat het gereedelyk zoo wel aan de huid kleeve, als aan de zelfstandigheden, daar het op uitgespreid wordt.

Daar is echter verschil tusschen de dikte van Pleisters, naar de onderscheiden oogmerken, waar toe ze aangewend worden: dus moeten die, welke voor de Borst en Maag geschikt zyn, zeer zagt en buigzaam zyn; terwyl die, welke voor de Lendenen geordonneerd worden, vaster en kleeveriger moeten zyn. Een once uitgeperste Olie, een once geel Wasch, en een half once van eenig bekwaam poeder, zullen een Pleister maaken van de eerstgemelde dikte; voor een harde, kan 'er een once Wasch, en een half once poeder meer worden bygedaan. Men kan ook Pleisters maaken van Harsen, Gomharsen, enz. zonder Wasch, voornaamelyk in voorschriften, die op staande voet gereed gemaakt worden: voor Winkelbereidingen, zyn deeze Saamenmengsels zoo gevoeglyk niet; om dat ze in het bewaaren schielyk week worden, en in eene warme lucht plat neer zakken.

Men heeft gemeend, dat Pleisters konden bezwangerd worden met de soortelyke kragten van verscheidene plantgewassen, door de versche plant met de Olie, die men tot het saamenmengsel der Pleister bezigt, te kooken. De kooking werdt vervolgd tot dat het kruid byna geschroeid was, met voorzorge, dat de stoffe geene zwarte kleur mogte aanneemen: waarna de vloeistoffe uitgekleinsd werd, en wederom op het vuur gezet, tot dat alle de wateragtige vogtigheid uitgewaasemd was. Wy hebben reeds aangemerkt, dat deeze behandeling geene zeer gewigtige hoedanigheden aan de Oliën mededeelt, zelfs in betrekking tot derzelver gebruik in eenen vloeibaaren staat: veel min kunnen Pleisters, met zulke Oliën gemaakt, eenige kragt van belang uit deeze kruiden verkrygen.

Kalken van Lood, met Oliën gekookt, vereenigen zich met dezelven tot een Pleister van uitsteekende vastigheid, en die een bekwaamen grondslag uitmaakt voor verscheidene andere Pleisters.

Onder het kooken van deeze Saamenmengsels, moet 'er eenige hoeveelheid water bygedaan worden, om voor te koomen, dat de Pleister niet aanbrande, noch zwart worde. Zodanig water, als 'er noodzaakelyk by moet gedaan worden terwyl het kookt, moet vooraf heet gemaakt worden: want koud vogt zoude de bewerking niet alleen langer uitrekken, maar de stoffe ook doen losbarsten, en met geweld 'er uitvliegen tot groot gevaar van den bewerker; dit toeval zal eveneens gebeuren, als men 'er heet water bydoet, by aldien de Pleister uitneemend heet is.

EMPLASTRUM ANODYNUM.

Pyn-

Pynſtillende Pleiſter.
Edinb.

Neem van
Witte Hars, agt oncen;
Tacamahaca, in Poeder,
Galbanum, van elks vier oncen;
Komynzaad, drie oncen;
Zwarte Zeep, vier oncen.

Smelt de Harſen en Gommen te ſaamen; doet 'er dan de Zaaden, tot poeder gemaakt, en de Zeep by, en maak het alles tot een Pleiſter.

Deeze Pleiſter geeft ſomtyds verligting in ſommige ligte Zinking pynen, welk zy onderſteld wordt te doen, door te beletten, dat de vogten op het deel vloeijen, en door de zodanigen, die daar reeds ſtilſtaan in beweeging te brengen en uit te dryven.

EMPLASTRUM ANTIHYSTERICUM.

Pleiſter tegen de Moederkwaalen.
Edinb.

Neem van
Galbanum, twaalf oncen;
Tacamahaca, in poeder;
Geel Waſch, van elks zes oncen;
Veneetſche Terpentyn,
Komynzaad, in poeder,
Aſſa fœtida, van elks vier oncen.

Meng en maak het tot een Pleiſter.

Deeze Pleiſter wordt op het Navelgeweſt, of over den geheelen Onderbuik gelegd, in Moederkwaalen; en ſomtyds met goed gevolg.

EMPLASTRUM ADTRAHENS.

Trek-Pleiſter.
Lond.

Neem van
Geele Hars,
Geel Waſch, van elks drie ponden;
Beproefd Schaapenvet, een pond.

Smelt het te ſaamen, en doet de ſtoffe, terwyl ze nog vloeibaar is, door een teems.

Dit is een zeer wel uitgedachte Pleiſter tot de oogmerken, in den tytel uitgedrukt; zy is beſtemd om de plaats der Meliloten Pleiſter te vervangen; over welker prikkeling, wanneerze gebeezigd werdt om blaaren te trekken, geduurig geklaagd werdt. Dit ontſtondt uit de groote veelheid van Hars, die 'er in begreepen was, welke hier om die reden verminderd is. Het zou wel ſchynen dat de Hars, wanneer het oogmerk alleen was, om blaaren te maaken, geheel en al moeſt nagelaaten worden, ten zy 'er eene aanhoudende pyn en prikkeling, door de blaartrekkinge verwekt, vereiſcht wierdt. Inderdaad zyn geene Pleiſters van welke ſoorte ook, tot dit oogmerk geſchikt: want derzelver dikte maakt, dat ze ongemakkelyk zitten, en derzelver kleeverigheid maakt het afneemen van dezelven pynelyk. Waſch-Pleiſters, die zagter en zoo kleeverig niet zyn, ſchynen verre de voorkeur te moeten hebben: De witte Waſch Pleiſter (*a*) zal tot algemeen gebruik kunnen dienen; en tot ſommige byzondere oogmerken kan de Citroenkleure Waſch Pleiſter (*b*) aangewend worden.

EMPLASTRUM CEREUM.

Waſch Pleiſter.
Edinb.

Neem van
Geel Waſch, vier ponden;
Witte Hars,
Schaapen vet, van elks twee ponden.

Smelt het te ſaamen, tot een Pleiſter; welke de plaats van de Mililoot Pleiſter vervangt.

Dee-

(*a*) *Ceratum album.* (*b*) *Ceratum citrinum.*

DEEZE Pleister is aan de voorgaande gelyk, doch de verdere vermindering van de Hars maakt ze voor sommige oogmerken verkieslyker.

EMPLASTRUM CEPHALICUM.

Hoofd-Pleister.
Lond.

Neem van
Burgundiesch pik, twee ponden;
Week Labdanum, een pond;
Geele Hars,
Geel Wasch, van elks vier oncen;
De uitgeperste Olie, die Olie van Foelie genaamd wordt, een once.

Smelt de *Pik*, *Hars* en 't Wasch te saamen; doet 'er dan eerst het Labdanum, en daarna de Olie van Foelie by.

Edinb.

Neem van
Tacamahaca, in poeder;
Geel Wasch,
Veneetsche Terpentyn, van elks vier oncen;
Olie van Lavendel, twee drachma's;
Olie van Barnsteen, een drachma.

Smelt de Tacamahaca met het Wasch, en doet 'er dan de Terpentyn by, zoo dat 'er een Pleister van gemaakt worde: wanneer dit saamenmengsel van het vuur genomen, en byna koud geworden is, meng 'er dan de Oliën in.

DEEZE Pleisters worden, in zwakheid of pyn van het hoofd, aan de Slaapen of Voorhoofd, enz. gelegd, en somtyds ook aan de Voeten. *Schulze* verhaalt, dat eene verouderde zinking in de Slaapen van 't hoofd, die zich by tyden tot de Tanden uitstrekte, en ondraaglyke pyn veroorzaakte, in twee dagen geneezen was door een Pleister van deeze soorte, (met byvoeging van een weinig Opium) op het deel gelegd, na dat verscheide andere hulpmiddelen te vergeefs beproefd waren: Hy voegt 'er by, dat eene groote menigte vloeibaare stoffe, onder de Pleister, by droppels afliepen, die zoo scherp waren, dat ze de huid verbeeten.

EMPLASTRUM de CICUTA cum AMMONIACO.

Pleister van Scheerling, met Ammoniac.
Edinb.

Neem van
Sap van Scheerlingbladeren, vier oncen;
Ammoniac Gom, agt oncen;
Azyn van Zee-Ajuin, zoo veel als genoeg is, om de Gom te ontbinden.

Doet het Sap by deeze ontbinding, en het mengsel gekleinsd hebbende, kook hetzelve tot de dikte van een Pleister.

DEEZE Pleister werdt voor deezen ondersteld kragtig verkoelende en verdryvende zyn, en byzonder dienstig tegen zwellingen van de Milt, en spanningen van de hypochondrieesche *Ryken. Eenigen tyd geleden*, werdt ze geheel en al verzuimd, en daarom heeft het COLLEGIE van *Londen* dezelve, by de laatste overziening van hunne Apotheek, uitgelaaten. Maar de verheeven ontbindende kragt, die Dr. *Storck* in de Scheerling ontdekt heeft, en die hy bevondt, dat ze zoo wel in deeze, als in andere, gedaanten oeffende, gaf haar recht tot verdere beproevingen. *De Pleister* schynt zeer wel uitgedacht, en de bygevoegde inmengsels wel gekoozen, om de uitwerking der wilde, of dolle, Kervel te ondersteunen.

EMPLASTRUM COMMUNE.

Gemeene Pleister, gemeenelyk Diachylon genaamd.
Lond.

Neem van
Olyf Olie, een Gallon;
Zilverschuim, tot een zeer fyn poeder gevreeven, vyf ponden.

Kook

Kook het over een zagt vuur, met omtrent twee pinten water, hetzelve geduurig roerend houdende, tot dat de Olie en het Glit vereenigen, en de dikte van een Pleister verkrygen. Indien al het water verteerd is, eer 't zoo ver koomt, doet 'er dan wat heet gemaakt water by.

Edinb.

Neem van
Olyf-Olie, zes pinten;
Zilverschuim, drie ponden.

Kook het tot een Pleister.

In deeze bewerkingen moet de hitte zagt zyn, en de stoffe geduurig roerende gehouden worden, anders zwelt het op, en zou over het vat kunnen loopen. Wanneer het Saamenmengsel wankleurig is, zoo zal het bydoen van een weinig Loodwit en Olie de kleur verbeeteren.

Deeze Pleisters zyn de gewoone hulpmiddelen in ontvellingen van de huid, geringe vleesch wonden en dergelyken. Zy houden het deel zagt en een weinig warm, en beschermen het tegen de lucht; het welk alles is, dat men van eenige Pleister, in deeze gevallen, kan verwagten. Sommigen onzer schrandere Medicyn-Maakers dachten deeze oogmerken wel te kunnen bereiken met een beeterkoop saamenmengsel, en hebben daarom eene groote menigte Witsel en Varkens Reuzel daar by gedaan: dit is echter geenszins toe te staan, niet alleen om dat het zoo goed niet kleeft, maar ook om dat de Reuzel instaat is om duf en scherp te worden. De nagemaakte, of vervalschte is op het oog wel te onderscheiden.

EMPLASTRUM COMMUNE ADHÆSIVUM.

Gemeene Hechtpleister.
Lond.

Neem van
Gemeene Pleister, drie ponden;
Geele Hars, een half pond.

Smelt de gemeene Pleister over een zeer zagt vuur; doet 'er dan de Hars, eerst tot poeder gemaakt, op datze te beter moge smelten, by; en meng alles te saamen.

Deeze Pleister kan anders gemaakt worden, door, in plaatse van de gemeene Pleister, derzelver inmengsels, Olie en Glit te neemen; en de Hars, een weinig voor dat ze tot haare behoorlyke dikte gekoomen is, daar by te doen; dan het kooken te vervolgen tot dat de Pleister voltooid is.

Op deeze laatste wyze gemaakt, komt ze best voor den dag.

EMPLASTRUM ADHÆSIVUM.

Hecht-Pleister.
Edinb.

Neem van
Gemeene Pleister, twee ponden;
Burgundiesche Pik, een pond.

Smelt het te saamen om 'er een Pleister van te maaken.

Deeze Pleisters worden voornaamelyk gebruikt als hechtpleisters, om andere verbanden by een te houden enz.

EMPLASTRUM COMMUNE cum GUMMI.

Gemeene Pleister met Gommen.
Lond.

Neem van
Gemeene Pleister, drie ponden;
Gekleinsde Galbanum, agt oncen;
Gemeene Terpentyn,
Wierook, van elks drie oncen.

Smelt de Galbanum met de Terpentyn, over een zagt vuur, en strooi 'er den Wierook; tot poeder gemaakt, in: meng dan met deezen de gemeene Pleister; dezelve vooraf op een heel zagt vuur gesmolten hebbende.

Of, in plaatse van de Gemeene Pleister, die reeds gemaakt is, kunt gy de Olie en het Glit, te saamen gekookt, neemen: zoo ras als deezen vereenigen, eer ze de dikte van een Pleister gekreegen hebben, moeten de andere inmengsels daar by gedaan worden.

EMPLASTRUM GUMMOSUM.

Gom Pleister.
Edinb.

Neem van
Palm-Olie, vier pinten;
Zilverschuim, anderhalf pond;
Ammoniac Gom,
Galbanum,
Veneetsche Terpentyn,
Geel Wasch, van elks een half pond.

Kook de Olie met het Zilverschuim, tot de dikte van een Pleister; doet 'er dan de andere inmengsels by, en maak alles tot een Pleister, naar de kunst.

Beide deeze Pleisters worden als rypmaakende en ettermaakende gebruikt; byzonderlyk in Ettergezwellen, na dat een gedeelte van de stoffe ryp geworden en ontlast is, om het overige harde gedeelte tot etter te maaken, of te verdryven.

EMPLASTRUM CROCEUM, vulgo OXYCROCEUM.

Saffraan Pleister, gemeenelyk genaamd Oxycroceum.
Edinb.

Neem van
Burgundiesche Pik,
Geel Wasch, van elks een pond;
Galbanum,
Teer, van elks een half pond;
Saffraan tot poeder gestampt, twee oncen.

Laat de Burgundiesche Pik, het Wasch en de Galbanum te saamen gesmolten worden over een zagt vuur; doet 'er dan de Teer en Saffraan by, en maak alles tot een Pleister.

Men zegt, dat dit min zuinig en zonder oordeel bedacht saamenmengsel de deelen, op welken het gelegd wordt, grootelyks versterkt, byzonderlyk de peesagtige; en dat het koude gezwellen ontbindt en verdryft. De Teer is nu, als een inmengsel, in de plaats van Veneetsche Terpentyn, Myrrhe en Olibanum, ingevoerd.

EMPLASTRUM e CUMINO.

Komyn Pleister.
Lond.

Neem van
Burgundische Pik, drie ponden;
Geel Wasch,
Komyn Zaad,
Karewei Zaad,
Lauwerier Beziën, van elks drie oncen.

Smelt de Pik met het Wasch; strooi 'er dan de andere inmengsels, eerst tot poeder gemaakt in, en meng alles wel te saamen.

Deeze Pleister staat aangepreezen, als een maatig verwarmend verdryvend middel; en wordt door sommigen geordonneerd op het Onderbuiks Geweste te leggen, om de Ingewanden te versterken, en winden te verdryven.

EMPLASTRUM DEFENSIVUM.

Beschermende Pleister.
Edinb.

Neem van
Zilverschuim, twee ponden;
Olyf olie, vier pinten;
Geel Wasch,
Olibanum, in poeder,
Veneetsche Terpentyn, van elks vier oncen;
Colcothar van Vitriool, zes oncen.

Kook de Olie met het Zilverschuim tot dat zy byna de dikte van een Pleister gekreegen hebben; smelt het Wasch hierin, en doet 'er de andere inmengsels dan by, om alles tot een Pleister te maaken, naar de kunst.

Deeze Pleister wordt rondom de lippen der

der wonden en zweeren gelegd, over de andere oplegſels heen, om dezelven voor ontſteekinge of toevloed van vogten te beſchermen; waar toe de Pleiſter nogthans, gelyk de Hr. *Sharp* wyslyk aanmerkt, veel eer geſchikt is om te weeg te brengen, dan om af te weeren.

EMPLASTRUM e MELILOTO.

Meliloot Pleiſter.

Neem van
Meliloot verſche bladeren, zes ponden;
Oſſen vet, drie ponden;
Witte Hars, agt ponden;
Geel Waſch, vier ponden.

Kook het kruid in het geſmolten vet, tot dat het byna geſchroeid is; pers het Vet dan ſterk uit, en, de Hars en 't Waſch daar by gedaan hebbende, kook het alles een weinig; om 'er een Pleiſter van te maaken.

Deeze Pleiſters is menigmaal gebruikt geweeſt om blaaren te maaken: zie Emplastrum adtrahens. Het Collegie van *Londen* heeft de hoeveelheid van de Hars verminderd, om het ſaamenmengſel minder prikkelend te maaken; gelyk zy ook het kruid hebben agter gelaaten, als hebbende niets te beduiden ten nutte van de Pleiſter, en zynde van eenen zeer onaangenaamen reuk, eene omſtandigheid van het uiterſte belang om vermyd te worden, in ziekten, waarin met alle mogelyke poogingen moet toegelegd worden om moeijelykheid voor te koomen, en volkomen ruſt te bezorgen; om nu niet te ſpreeken van de ondeugende vervalſchingen, die in deeze Pleiſter ſomtyds gedaan worden met prikkelende middelen, om de groene kleur, die tot haar verkoopbaar kenmerk gemaakt is, op een veel korter wyze, dan door het kooken van het kruid, daaraan te bezorgen. De zekerſte wyze, om dit bedrog te ontdekken, is, een weinig van de Pleiſter in wat Geeſt van Ammoniac zout te doen; als dat den Geeſt blaauw verft, kunnen wy verzeekerd zyn, dat ze vervalſcht is. Het Collegie van *Londen*, heeft in de plaatſe van deeze Pleiſter, het *Emplaſtrum attrahens*, en dat van *Edinburgh*, het *Emplaſtrum cereum* geſteld.

EMPLASTRUM ex AMMONIACO cum MERCURIO.

Lond.

Neem van
Ammoniac Gom, gekleinsd, een pond;
Kwikzilver, drie oncen;
Enkele Balſem van Zwavel, een drachma.

Vryf het Kwikzilver met den Balſem van Zwavel, tot dat het niet meer gezien kan worden; doet 'er dan de Ammoniac Gom, dezelve geſmolten hebbende, by, een weinig voor dat het mengſel koud is; en laat alles wel ter dege ſaamen vermengd worden.

Dit is een zeer wel uitgedachte Pleiſter met Kwikzilver. Indien dezelve in ſommige gevallen niet genoeg kleeft, zal het bydoen van een weinigje Terpentyn dezelve ras zoo maaken.

EMPLASTRUM COMMUNE cum MERCURIO.

Gemeene Pleiſter met Kwikzilver.
Lond.

Neem van
Gemeene Pleiſter, een pond;
Kwikzilver, drie oncen;
Enkele Balſem van Zwavel, een drachma.

Maak het tot een Pleiſter, op dezelfde wyze als de voorgaande.

EMPLASTRUM MERCURIALE.

Pleiſter van Kwikzilver.
Edinb.

Neem van
Gompleiſter, anderhalf pond;
Kwikzilver, agt oncen;

Veneetſche Terpentyn, een once;
Vloeibaare Storax, anderhalf once.

Vryf het Kwikzilver met de Terpentyn en de Storax, in een mortier, tot datze volkomen vereenigd zyn; en de Gompleiſter geſmolten en van 't vuur genomen hebbende, doet 'er dit mengſel dan by.

DEEZE mercuriale Pleiſters worden aangemerkt, als kragtige ontbind- en verdryvende middelen, die met veel meer zekerheid tot deeze oogmerken werken, dan eenig ſaamenmengſel van groeijende zelfſtandigheden alleen; dewyl het Kwikzilver in een grooten trap zyne kragt oefent, en ſomtyds in het geſtel gebragt wordt tot zulk eene groote hoeveelheid, dat het den mond aandoet. Pynen in de gewrichten en Lendenen, uit venusziekte ontſtaan, knoeſten, knobbels en beginnende verhardingen der klieren, worden gezegd ſomtyds daar voor te wyken.

EMPLASTRUM e MINIO.

Pleiſter van Menie.
Lond.

Neem van
Olyf-Olie, vier pinten;
Menie, tot een zeer fyn poeder gemaakt, twee en een half pond.

Maak het tot een Pleiſter, op die wyze, als voor het bereiden van de Gemeene Pleiſter voorgeſchreeven is; maar hier wordt meer water vereiſcht, en 'er is meer zorgvuldigheid noodig, om voor te koomen, dat het ſaamenmengſel niet aanbrande noch zwart worde.

DIT wordt tot dezelfde oogmerken gebruikt als de gemeene, of diachylon Pleiſter, waar van het weinig anders, dan in kleur verſchilt. Het heeft een ongemak, dat het zoo wel niet kleeft; en daarom heeft het COLLEGIE van *Edinburgh* dit ſaamenmengſel nu agter gelaaten.

EMPLASTRUM de MINIO cum SAPONE.

Menie Pleiſter met Zeep.

Deeze wordt gemaakt, door by de voorgaande Pleiſter, van het vuur genomen, zoo ras als de vogtigheid uitgedampt, en terwyl het nog heet is, een half pond Spaanſche Zeep, in dunne ſchilfers geſneeden, by te doen: roer alles ſterk te ſaamen, tot dat de Zeep geſmolten en een Pleiſter gemaakt is, naar de kunſt.

DIT wordt by ſommigen heel veel geacht, om *jichtagtige builen*, en ſappen, die na verrekking ſtilſtaan, te verdryven. Wat voore kragten, onderſcheiden van de algemeene der middelen van deezen rang, het ook moge bezitten, dezelven hangen geheel en al van de Zeep af; en Zeep, *tot de gedaante van* een Pleiſter gebragt, ſchynt niet veel van die kragt te oeffenen, welke zy in gedaanten van minder dikte vertoont.

EMPLASTRUM e MUCILAGINIBUS.

Pleiſter van Slymen.
Lond.

Neem van
Geel Waſch, veertig oncen;
Olie van Slymen, een half pint;
Ammoniac Gom, gekleinsd, een *half pond*;
Gemeene *Terpentyn*, *twee oncen*.

Smelt de Ammoniac Gom met de Terpentyn; en, het Waſch met de Olie in een ander vat geſmolten hebbende, doet dit laatſte mengſel by het andere.

SOMMIGEN zyn gewoon geweeſt, in plaatſe van de Olie van ſlymen, gemeene Olyfolie, met Fenegriekzaad geurig gemaakt, te gebruiken; en deeze verwiſſeling kan miſſchien als geoorloofd worden toegelaaten; want de echte Olie van ſlymen bevat naauwelyks iets van eenig der inmengſels, uitgenomen dat gedeelte van het Fenegriek zaad, waarin deszelfs geur

geur huisveſt, terwyl de ſlymige ſtoffen alleen dienen, om ze met een naam te voorzien. Zie bladz. 341.

EMPLASTRUM ROBORANS.

Verſterkende Pleiſter.
Lond.

Neem van
Gemeene Pleiſter, twee ponden;
Wierook, een half pond;
Drakenbloed, drie oncen.

Smelt de Gemeene Pleiſter, en doet 'er de andere inmengſels, tot poeder gemaakt, by.
Het Drakenbloed moet tot een zeer fyn poeder gemaakt worden, anders zal het mengſel niet van eene gelykformige kleur zyn.

Dit is eene verbeetering van het werkelyk, en zonder oordeel uitgedacht ſaamenmengſel, in onze voorgaande Apotheeken beſchreeven, onder den tytel van Emplastrum ad Herniam; en ſchoon ver de fraaiſte en eenvoudigſte, is ze alzoo kragtig tot dat oogmerk, als eenig Geneesmiddel van deeze ſoorte. Als ze geduurig met eenen bekwaamen band gedragen wordt, zal ze, by Kinderen, menigmaal dienſt doen; alhoewel mogelyk niet zoo zeer door eenige verſterkende kragt der inmengſels, als wel, om dat het een zagt, digt, en kleeverig bedekſel is. Men heeft wel onderſteld, dat Pleiſters, uit ſaamentrekkende Geneesmiddelen ſaamengeſteld, de deelen, daar ze op gelegd werden, ſaamentrekken, en verſterkken, maar op geen zeer goed fondament; want alle Pleiſters verſlappen, in 't algemeen, veel eer dan dat ze zouden ſaamentrekken, om dat de vetagtige ſtoffen, die tot derzelver ſaamenmenging noodig is, tegen de werking der andere inmengſels inwerken en dezelve vernietigen.

EMPLASTRUM e SAPONE.

Zeep-Pleiſter.
Lond.

Neem van
Gemeene Pleiſter, drie ponden;
Harde Zeep, een half pond.

De gemeene Pleiſter geſmolten hebbende, meng de Zeep daar mede, en kook het tot de dikte van een Pleiſter. Draag wel zorg, dat het niet te koud worde, eer gy het tot rollen maakt, want dan zou het te broſch zyn.

Deeze Pleiſter verſchilt alleen in kleur van de Menie Pleiſter met Zeep, hier boven vermeld.

EMPLASTRUM SAPONACEUM.

Pleiſter van Zeep.
Edinb.

Neem van
Gompleiſter, drie ponden;
Spaanſche Zeep, geſcherft, een pond.

Smelt de Gompleiſter, en meng de Zeep daar in.

Hier wordt het bydoen der Gommen onderſteld, de ontbindende kragt der Zeep te bevorderen.

EMPLASTRUM STOMACHICUM.

Maag-Pleiſter.
Lond.

Neem van
Week Labdanum, drie oncen;
Wierook, een once;
Kaneel,
De Uitgeperſte Olie, die Olie van Foelie genaamd wordt, van elks een half once;
Wezendlyke Olie van Munte, een drachma.

Den Wierook geſmolten hebbende, doet daar eerſt het Labdanum, door hitte geſmolten, by, en de Olie van Foelie; meng deezen daarna met de Kaneel en de Olie van Munte; en ſtamp het te ſaamen in een warmen mortier, tot een klomp, die in een digt geſlooten vat moet bewaard worden.

Deeze is een zeer fraaije Maagpleister. Zy is uitgedacht om gemakkelyk by gelegenheid gemaakt te konnen worden (want deeze soorten van saamenmengsels, zyn niet geschikt, wegens derzelver vlugge inmengsels, om bewaard te worden;) en om maar maatig kleeverig te zyn, op dat ze de huid niet kwetse; en op dat ze zonder moeite dikwils afgenomen en vernieuwd moge worden, gelyk deeze soorten van middelen, om eenige uitwerking van belang voort te brengen, moeten gedaan worden.

Edinb.

Neem van
Geel Wasch, agt oncen;
Tacamahaca, in poeder, vier oncen;
Nagelen, tot poeder gemaakt, twee oncen;
Palm Olie, zes oncen;
Uitgeperste Olie van Foelie, anderhalf once;
Wezendlyke Olie van Munte, twee drachma's.

Smelt de Wasch en Tacamahaca met de Palm-Olie; het mengsel dan van het vuur genomen hebbende, doet 'er de andere inmengsels by, en maak het tot een Pleister, naar de kunst.

Deeze Pleisters worden op het kuiltje van de Maag gelegd, in Zwakheden van dat Ingewand, in braakingen, in het ongemak, dat oneigentlyk Hartbranding genoemd wordt enz. en somtyds met goed gevolg. Nogthans is het Maagkuiltje, gelyk *Hoffman* aangemerkt heeft, niet altoos de beste plaats, om Pleisters van deeze soorte op te leggen: Indien ze op de vyf laager Ribben van de linker zyde, naa den rug toe gelegd worden, zal de Maag over 't algemeen meer baat daar van hebben; want uit ontleedkundige beschouwinge blykt, dat haar grootste deel daar gelegen is.

EMPLASTRUM VESICATORIUM.

Blaartrekkende Pleister.
Lond.

Neem van
Trekpleister, twee ponden;
Spaansche Vliegen, een pond;
Azyn, een half pint.

Smelt de Trekpleister, en meng de Spaansche Vliegen, tot een zeer fyn poeder gemaakt, kort voor dat ze styf wordt, daar in; doet 'er dan den Azyn by, en werk het wel ter dege door elkander.

Edinb.

Neem van
Burgundische Pik, twintig oncen;
Veneetsche Terpentyn,
Spaansche Vliegen, van elks zes oncen.

Maak de Spaansche Vliegen tot een zeer fyn poeder, en doet dat by de andere inmengsels, vooraf te saamen gesmolten, om alles dus tot een Pleister te maaken, naar de kunst.

Saamengestelde blaartrekkende Pleister.
Edinb.

Neem van
Burgundiesche Pik, twaalf oncen;
Geel Wasch, vier oncen;
Veneetsche Terpentyn, agtien oncen;
Mosterd Zaad,
Zwarte Peper, van elks een once;
Spaansgroen, twee oncen;
Spaansche Vliegen, twaalf oncen.

Smelt het Wasch en de Pik te saamen; doet 'er dan de Terpentyn by; en als dit gesmolten is, strooi dan de andere inmengsels, eerst tot poeder gemaakt en te saamen vermengd, daar by; het zelve geduurig roerend houdende om 'er een Pleister van te maaken naar de kunst.
De blaartrekkende Pleisters moeten in geoliede blaazen bewaard worden.

Dit laatste saamenmengsel is lang in sommige byzondere Winkels, als het onfeilbaarste blaartrekkende middel gebruikt geweest; alhoe-

hoewel ieder der twee anderen ook zeer wel aan het oogmerk beantwoorden. Maar of de Azyn in het eerſte wel eenig voordeel doet, is zeer te twyfelen: in ſommige gevallen heeft men inderdaad waargenomen, dat de Pleiſter in 't eerſt in haare uitwerking ſcheen te miſſen, zonder dit byvoegſel; en dat men dezelve afneemende, en het deel met Azyn vryvende, dezelfde Pleiſter, daar weder opgelegd, rykelyk getrokken hadt; edoch dit ſchynt zoo zeer niet toe te ſchryven te zyn aan eenige byzondere hoedanigheid van den Azyn, als wel daar aan, dat hy, op deeze wyze aangewend, de huid zagt en bekwaam maakt voor de werking der *Spaanſche Vliegen*; *maar als hy met de* andere inmengſels van de Pleiſter gemengd wordt, heeft hy deeze uitwerking niet: ook verwaaſſemt hy in 't bewaaren, in zoo verre, dat het ſaamenmengſel, hoewel zagt genoeg in 't eerſt, in eenen niet zeer langen tyd al te droog wordt. Sommigen hebben de gewoonte van deeze moeite te ſpaaren, om eenige Pleiſter tot blaartrekking te maaken, door de Spaanſche Vliegen, in poeder, by gelegenheid op een gemeene Pleiſter te ſtrooijen.

Emplastrum anodynodiscutiens.

Een pynſtillende en verdryvende Pleiſter.

Neem van
Komyn Pleiſter, twee oncen;
Kamfer, drie drachma's;
Thebaieſch Uittrekſel, anderhalf drachma.
Vryf de Kamfer met eenige droppels Olyfolie, tot een zeer fyn poeder, en meng ze dan met de andere inmengſels tot een Pleiſter, naar de kunſt.

Emplastrum Calidum.

Verwarmende Pleiſter.

Neem van
Gom Pleiſter, een once;
Blaartrekkende Pleiſter, twee drachma's.

Smelt het te ſaamen over een zagt vuur.

Emplastrum Suppurans.

Ettermaakende Pleiſter.

Neem van
Gom Pleiſter, anderhalf once;
Burgundieſche Pik, een half once.

Smelt het te ſaamen.

De nuttigheden der drie voorgaande Saamenmengſels, die uit onze Gaſthuizen overgenomen zyn, kunnen genoegzaam uit derzelver tytel gekend worden. De verwarmende Pleiſter is een zeer prikkelend middel van groot nut in vaſte pynen, gelyk in zinkingen, de heupjicht, beginnende winterhanden of voeten, enz.